

kunde styre Statens Skib gennem alle Skjær, ja, at det allerede i levende Live stod paa verdenshistoriens udbødelige Enemærker, dersom vi dristede os til at sige, at hvad det gjorde, det var vel gjort, og at det derfor skulde gøre, hvad det vilde, — ja, mine Herrer, da var det meget let at tale kort og klart. Det drifter jeg mig imidlertid ikke til at sige. Dersom vi derimod vilde sige, at dette Ministerium, der ikke har forelagt os sine Planer, og om hvis Hensigter vi derfor ikke kjende Andet, end Antydninger og Vink, der ere vel stikkede til at vække Betyrning, at dette Ministerium ikke længere turde blive ved Statens Roer, da var det let at tale kort og klart. Men jeg troer ogsaa, at Enhver, som vil udtale dette og ikke føler sig tilfredsstillt ved blot at udtale det (Hør!), som dermed har et andet Diemed end at lette sit eget Hjerte og at flette et Blad mere i sin egen Digterfrands — at enhver alvorlig politisk Mand maa, inden han udtaler dette Ord, være vis paa at kunne sætte noget Andet og Bedre istedet (Hør!). Den arede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Mourad) har fremhævet et Par Punkter, der ere vel egnede til at give Anledning til den alvorligste Overveelse. Han har talt om det hele Spil, hvorved den tydske Pacificationshær i Holsteen, der skulde indsætte Kongen af Danmark i sine Rettigheder som Hertug af Holsteen, er bleven til en Occupationshær, som i dette Dielisk synes mere rettet mod den legitime Fyrste end mod det forlængst underkuede Oprør. Han har talt om den høist besynderlige Maade, hvorpaa Notabelprojectet, som jo var den Skude, hvorpaa man med sikker Haand vilde føre Danmarks Skjæbne gennem alle Skjær, er blevet borte, tabt, som det lader, paa Veien fra Christiansborg Slot til St. Annæplads. Ja, dersom her var Spørgsmaal om at gaae i Rette med Fortiden, da vilde jeg ikke blot have dette, men meget Andet at sige. Men her er det ikke min Hensigt at give Bidrag til vor Tids Historieffrivning; her foreligger et aldeles practisk Diemed, som jeg vil see at naae. Og hvilket er da dette? Rigsdagen er ganske sikkert, uden dens egen Skyld, kommen i en falsk og uheldig Stilling ligeover-

for Ministeriet, i en Stilling, som ikke uden stor Skade baade for Ministeriet og for Rigsdagen og for Landets almindelige Anliggender, kan trækkes ud i det Uendelige (Hør!). Jeg har da opkastet mig det Spørgsmaal, hvorledes vi kunde komme ud af samme, under den Forudsætning, at vi paa den ene Side ikke med frelst Samvittighed kunde udtale et fuldt Tilidsvotum til Ministeriet — og at udtale det enten af Høflighed eller Forsagthed, naar det ikke var i vore Hjertes, var usømmeligt, var feigt — og paa den anden Side ikke dristede os til at tage det Ansvar paa os, at gøre den nuværende Regjering det muligt, at føre Landets Anliggender videre. Hvorledes vi da paa en sømmelig og værdig Maade kunne komme ud af denne Stilling, det er den vanskelige og practiske Opgave, til hvis Løsning jeg har søgt at give et Bidrag. Det har aldeles Intet at gøre med Dømmen over de Forhold, der nu ere afsluttede, og der ganske vist give rigeligt Stof for dem, der deri vilde søge Stof til Angreb; men, hvorledes vi skulle komme videre, saaledes som Sagen nu staaer, dertil anseer jeg det for nødvendigt, at vi paa den ene Side ikke udtale mere, end hvad der gjør det muligt for den nuværende Regjering at fortsætte sit Regimente, og paa den anden Side opstille bestemte Reservationer, baade med Hensyn til Grundloven og med Hensyn til det store Maal, vi Alle have for Die med alle vore Bestræbelser, og som intet Ministerium, heller ikke det nuværende, nogenstunde har frasaagt sig, at bevare Slesvig for Danmark, og at hævde Danmarks Riges Uafhængighed af det tydske Forbund. Ved Siden deraf har jeg troet, fordi Leiligheden syntes saa naturlig, at vi burde fralægge os den saa ofte gjorte Beskyldning, at vi skulde lægge Kongen Hindringer i veien for Gjenoprettelsen af et godt Forhold mellem de Landsdele, der ere forenede under hans Scepter, og som det er Europas Vilde fremdeles skulde blive det. Det er til Løsningen af denne Opgave, jeg har søgt at give et lille Bidrag. Seer man sig istand til enten igennem en motiveret Dagsorden — en Form, jeg i det Hele ikke ynder og ialfald kun vil anbefale, hvis man deri kan nedlægge et aldeles klart og energisk Ord — eller ialfald